

Osterøy kommune
Rådhuset
5282 LONEVÅG

Vår dato: 13.01.2020
Vår ref.: 201914376-3
Arkiv: 323
Dykkar dato: 02.01.2020
Dykkar ref.:

Sakshandsamar:
Svein Arne Vågane

Lonevassdraget - Fråsegn i samband med sikring og oppreinsking av elva ved Fitje - Gnr. 15, bnr. 16 - Osterøy kommune

Vi syner til søknad om plastring av elvekant og reinsk/oppsetting av elveløp ved gnr. 15, bnr. 16 Fitje på Osterøy.

Brukapasiteten ved brua over til gnr. 15, bnr. 16 er noko avgrensa. Dette medfører at bustaden på gnr. 15, bnr. 16 kan få vatn i kjellar. Vidare at brua i seg sjølv kan verte overfløymd. Oppsitjarane i området ynskjer å gjere tiltak for å betre kapasiteten til brua.

Saman med Osterøy kommune v/Sture Helle vart det halde synfaring 03.01.2020. Frå NVE møtte Svein Arne Vågane. Ein av oppsitjarane i området, Jonny Birkeland, var med ei kort stund.

NVE si rolle

Noregs vassdrags- og energidirektorat (NVE) er nasjonal sektormynde med motsegnkompetanse innanfor saksområda flaum-, erosjon- og skredfare, ålmenne interesser knytt til vassdrag og grunnvatn, og anlegg for energiproduksjon og framføring av elektrisk kraft.

Vernestatus til vassdraget

Loneelvi med sidevassdrag vart verna mot kraftutbygging i suppleringsplanen i 2005. Eit slikt vern inneber at andre tiltak òg skal vurderast opp mot vernekriteria. I grunnlaget for vernet heiter det: *«Kystnær beliggenhet på øy i Hordaland. Vassdragets elver, vann og våtmarksområder er sentrale deler av den lavereliggende Osterøya, der det kupert landskapet er preget av geologiske strukturer. Elveløpsformer, botanikk, fuglefauna og vannfauna (laks) inngår som viktige deler av naturmangfoldet. Store kulturminneverdier. Viktig for friluftslivet.»*

Vi er òg kjend med at det er sett ut elvemusling i området tiltaket er søkt om. Vi kjenner ikkje til kvar lokalitetane ligg.

Kommunen opplyser i oversendingsbrevet at området ligg innanfor «omsynssone bevaring naturmiljø H560_71 Loneelvi. I praksis skal det skal takast særskilte omsyn innan 50 m frå vassstrengen.

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 22 95 95 95, Internett: www.nve.no

Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

Hovedkontor
Middelthunsgate 29
Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO

Region Midt-Norge
Abels gate 9
7030 TRONDHEIM

Region Nord
Kongens gate 52-54
Capitolgården
8514 NARVIK

Region Sør
Anton Jenssensgate 7
Postboks 2124
3103 TØNSBERG

Region Vest
Naustdalsvegen. 1B
6800 FØRDE

Region Øst
Vangsveien 73
Postboks 4223
2307 HAMAR

Om tiltaket

Fig. 1. Tiltaksområdet ligg på Fitje aust for Lonevåg.

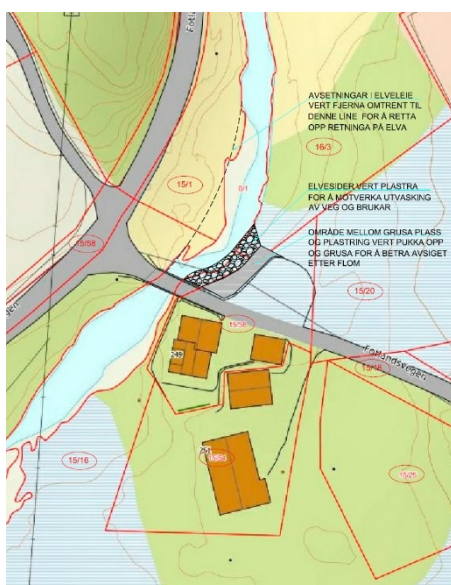

Fig. 2. Plassering av tiltaket. Skisse sendt med saksdokument fra Osterøy kommune.

I dag treffer hovudstraumen frå elva brua med ein vinkel som kan påverke kapasiteten. Tiltakshavar ynskjer å sikre venstre side (sett medstraums) ned mot brua på ein slik måte at elva «betre treff brua». I tillegg vil dei reinske opp i elveløpet då det over mange år har lagt seg opp masse på høgre side.

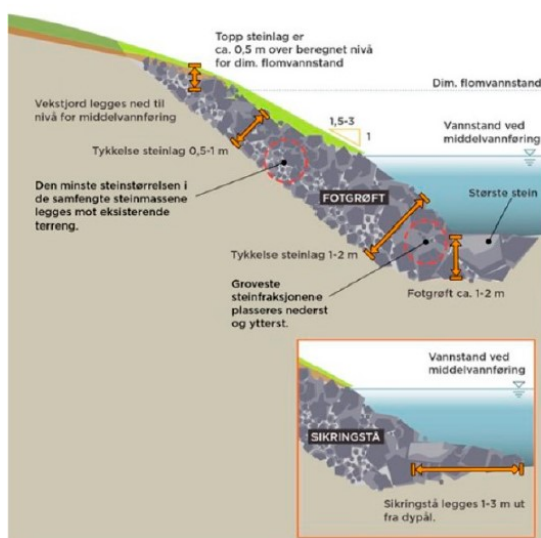

Fig. 3. Sedimentasjon og attgroing på høgre side har pressa elvestraumen mot venstre side sett medstraums. Dette medfører at hovudstraumen treff brua med ein noko ugunstig vinkel. Tiltakshavar ynskjer å fjerne denne massen. På venstre side sett medstraums ynskjer dei å avslutte sikringa mot grana til høgre i biletet. Tiltakshavar vil òg gå noko ut i dagens løp for å få til dette. Foto teke frå brua.

Vår vurdering

For å redusere omfanget av tiltaket, bør ein på venstre side søkje å avgrense lengda på sikring som i praksis er ein ledekant. Det er viktig at person med vassdragsteknisk kompetanse prosjekterer tiltaket. Mellom anna er «rett» vinkling av kanten inn mot brua viktig for kapasiteten til brua. Utgraving av massar både på høgre side og i samband med arbeidet på venstre side, vil kunne påverke elvemusling nedstraums og eventuelt i anleggsområdet negativt. Fylkesmannen i Vestland, som mellom anna har oversyn over elvemuslinglokalitetane, bør få høve til å uttale seg kring dette.

Ved attendeflytting av elveløpet (fjerning av masse) er det òg viktig at ein ikkje grev gjennom den gamle elvebotnen og -sidene. Det kan føre til uheldig erosjon. Vi rår til at fjerning av massar vert avgrensa så langt som råd i høve formålet.

Sikring av kanten bør gjennomførast som eit «ordna steinlag». Prinsippa for dette finn de i fig. 4. Link til praktisk gjennomføring finn de her. <https://www.youtube.com/watch?v=J8gFFQAqrVE>

Alternativt kan de google «ordna steinlag» for å finne video der.

Fig. 4. Prinsippkisse for bygging av ordna steinlag.

For ordna steinlag gjeld desse grove retningslinene.

- Høgda på det ordna steinlaget bør gå om lag 0,5 m over dimensjonerande flaum.
- Sidehellinga bør vere om lag 1:1,5 – 1:3. Dess slakare helling, dess sterkare. Slak helling gjev enklare tilrettelegging for etablering av kantvegetasjon.
- Fundamentering fotgrøft bør vere 1 – 2 m djup. Største steinen må leggjast nedst.
- Tjukkeleik på laget bør vere 0,5 – 2 m
- Sikringstiltaket må dekkje heile elvesida og avsluttast med solid forankring ikkje lenger oppstraums brua enn naudsynt.
- Steinstorleiken bør liggje mellom 0 mm til maksimalt under 700 mm der dmid kan liggje på 500 mm.

Konklusjon/oppsummering

- Tiltaket må prosjekterast av person med vassdragsteknisk kompetanse
- Ledekanten bør byggjast som «ordna steinlag»
- Ledekanten må ikkje gjerast lenger enn kva som er naudsynt
- Graving i massar må skje på eit tidspunkt og på ein slik måte at det er til minst ulempe for eventuelle lokalitetar av elvemusling i området.

- Området må fjelgast etter at arbeidet er ferdig og det må fyllast på jordmassar ned til om lag middel flaumnivå

Generell informasjon

I vassressurslova kap. 2 er det gjeve ålmenne reglar om tiltak i vassdrag. NVE syner særskilt til tiltakshavar sitt forvaltaransvar og plikt til aktsemd i vassressurslova § 5. Paragrafen gjev pålegg om at vassdragstiltak skal planleggjast og gjennomførast slik at dei er til minst mogleg skade og ulempe for ålmenne og private interesser.

NVE gjer merksam på at dersom planen vert endra eller det syner seg at ålmenne interesser kan verte påverka av tiltaket, kan dette utløyse konsesjonsplikt jf. vassressurslova § 8. I slike tilfelle må plan for tiltaket sendast NVE for ny vurdering.

NVE kan med heimel i vassressurslova § 59 vurdere pålegg om retting for utførte vassdragstiltak som i ettertid vert vurdert som konsesjonspliktige etter vassressurslova. Iverksetjing av konsesjonspliktige tiltak utan naudsynt løyve er straffbart etter vassressurslova § 63.

NVE minner om at tiltaket må avklarast i høve anna relevant regelverk som t.d. plan- og bygningslova, laks- og innlandsfiskelova og naturmangfaldslova.

Tiltakshavar kan verte ansvarleg for eventuelle skader og ulemper på ålmenne og private interesser som fylgjer av tiltaket, jf. vassressurslova § 47.

Med helsing

Siss-May Edvardsen
fung. regionsjef

Svein Arne Vågane
senioringeniør

Dokumentet vert sendt utan underskrift. Det er godkjent etter interne rutinar.

Vedlegg:

Kopi til:

FYLKESMANNEN I VESTLAND